

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

I. M. Петренко

(підпис)

«_01_» _____ 09_____ 2023__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Практична психологія»
освітня програма /спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <small>(назва)</small>
спеціальність	035 Філологія <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр

(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри педагогіки та суспільних наук
Протокол засідання кафедри від 01 вересня 2023 р., № 1

Полтава – 2023

Укладач програми:

Тодорова І.С., к. психол. н., доцент кафедри педагогіки та суспільних наук

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми
035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно),
перша – англійська
спеціальності 035 Філологія
ступеня бакалавра
к. фіол. н., доцент

Н. С. Сухачова

01 вересня 2023 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	11
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	21
Розділ 6. Інформаційні джерела	22
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	25

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Практична психологія»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки – після вивчення навчальних дисциплін: «Університетська освіта»
Мова викладання – українська
Статус дисципліни – основна
Кількість кредитів ЄКТС – 3
Курс/семестр вивчення – 1 курс/2 семестр
<i>Денна форма навчання:</i>
Кількість годин – загальна кількість: 90
- лекції: 16
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 20
- самостійна робота: 54
- вид підсумкового контролю (ПМК): залік
<i>Заочна форма навчання:</i>
Кількість годин – загальна кількість: 90
- лекції: 6
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 6
- самостійна робота: 78.
- вид підсумкового контролю (ПМК): Залік

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Практична психологія» є набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок щодо аналізу механізмів психологічних виявів особистості, соціальної групи та спілкування; формування здатності виявляти та вирішувати психологічні проблеми, які виникають у професійній діяльності.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">• Організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР-3).• Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства (ПР-4).• Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо (ПР-5).	<ul style="list-style-type: none">• Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-4).• Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК-5).• Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-6).• Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК-11).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. «Практична психологія особистості»

Тема 1. Психологія як наука та практика

Психологія як наука про внутрішній світ та поведінку людини, її місце в системі наук. Значення психології на сучасному етапі розвитку людства. Теоретична та практична психологія. Структура і завдання практичної психології. Національна система соціально-психологічної служби.

Психіка та її функції. Свідоме і несвідоме в діяльності людини. Психічні явища, процеси, стани і властивості – основні форми прояву психіки людини. Соціальна обумовленість психіки людини.

Проблема методу психологічного дослідження. Спостереження, самоспостереження. Експеримент. Бесіда, інтерв'ю, анкетування. Тестування. Вивчення продуктів діяльності.

Практична психологія як професійна діяльність. Методи активного психологічного впливу в діяльності практичного психолога. Етичні принципи професійної психологічної діяльності. Психологічна допомога людині та організації.

Тема 2. Пізнавальні психічні процеси

Роль пізнавальних психічних процесів у відображення дійсності та регуляції поведінки людини. Вищі психічні функції як система взаємопов'язаних довільних пізнавальних процесів.

Поняття про відчуття. Роль відчуттів у пізнавальній діяльності людини. Процес виникнення відчуття. Види відчуттів. Загальні властивості відчуттів. Пороги чутливості. Роль попереднього досвіду в сприйманні. Активний характер сприймання. Природа і функції уваги. Мимовільна, довільна та післядовільна увага. Властивості уваги: концентрація, стійкість, переключення, обсяг, розподіл. Неуважність та її різновиди.

Процеси і закономірності пам'яті. Види пам'яті. Умови продуктивності довільного запам'ятування. Збереження. Відтворення. Забування. Індивідуальні відмінності пам'яті. Розвиток пам'яті.

Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Мислення як процес визначення та розв'язання проблемних та

творчих завдань. Порівняння. Аналіз і синтез. Абстрагування і узагальнення. Судження. Умовиводи. Поняття. Види мислення. Взаємозв'язок мови і мислення.

Уява і об'єктивна дійсність. Види уяви. Способи створення нових образів. Творча уява та креативно-інноваційний потенціал людини.

Проблема діагностики інтелекту. Діагностика пізнавальних психічних процесів з метою професійного відбору та оцінки професійної придатності працівників. Когнітивний аналіз рекламного повідомлення.

Тема 3. Емоційно-вольова сфера особистості

Загальне уявлення про емоційну сферу. Емоції і потреби людей. Функції емоцій. Види емоцій і почуттів. Настрій. Афекти. Пристрасті. Фрустрація. Стрес. Кризові стани.

Загальне поняття про волю. Спонукальна та гальмівна функції волі. Структура складної вольової дії: підготовчий та виконавчий етапи. Екстернальний та інтернальний локус контролю.

Вольові якості особистості: цілеспрямованість, самостійність, ініціативність, організованість, наполегливість, витримка, рішучість. Недоліки волі: впертість і примхи, навіюваність і негативізм, нестреманість, нерішучість та ін. Вимоги до самовиховання волі.

Діагностика особливостей емоційної сфери, нервово-психічної стійкості та вольових якостей людини. Практичні аспекти емоційно-вольової саморегуляції.

Тема 4. Індивідуально-психологічні особливості особистості

Індивід, особистість, індивідуальність. Структура особистості. Спрямованість особистості та її інтереси, цінності, переконання і світогляд. Загальна емоційна спрямованість особистості за Б. І. Додоновим.

Темперамент як динамічна характеристика психічної діяльності людини. Властивості вищої нервової діяльності та темперамент. Характеристика основних типів темпераменту. Темперамент та індивідуальний стиль діяльності.

Природа і сутність характеру. Зв'язок характеру з темпераментом. Структура характеру. Розумові, емоційні, вольові риси характеру. Самооцінка та рівень домагань. Ставлення до інших, до справи, до себе до речей та грошей. Вчинок і характер. Акцентуації характеру.

Поняття про здібності. Загальні та спеціальні здібності. Проблема спадкових та соціальних факторів здібностей. Задатки як природні передумови здібностей. Здібності і професія.

Діагностика спрямованості, темпераменту, характеру та здібностей людини. Професійно важливі індивідуально-психологічні властивості та діагностика професійної придатності людини.

Тема 5. Діяльність особистості

Загальне поняття про діяльність як форму взаємодії людини з навколошнім середовищем. Основні види діяльності впродовж життя людини. Спілкування. Гра. Навчання. Праця.

Діяльність та її структура. Дії та операції в діяльності. Види дії: зовнішня і внутрішня; вольова і довільна, мимовільна; предметна і розумова. Уміння і навички, закономірності їх утворення.

Мотивація діяльності. Цілі і мотиви діяльності людини. Активність особистості. Роль потреб у спрямованості особистості. Інтереси. Переконання і світогляд особистості. Діагностика мотиваційної сфери, інтересів та професійної спрямованості людини.

Методики виявлення професійної спрямованості людини та трудової мотивації Дж. Холланда та Е. О. Климова. Загальна схема організації професійного відбору кадрів до роботи за участю практичного психолога.

Модуль 2. «Практична соціальна психологія»

Тема 6. Психологія групи

Поняття групи. Класифікація груп. Структура взаємовідносин у малій групі. Нормативна поведінка в групі. Явища конформізму, нонконформізму та самовизначення в умовах психологічного тиску групи на особистість. Особливості прийняття групових рішень.

Міжособистісні стосунки в групах. Соціально-психологічний клімат групи: діагностика та оптимізація.

Діагностика психологічних характеристик соціальних груп та міжособистісних взаємин. Соціометричний метод. Рівень розвитку малої групи та його діагностика.

Тема 7. Психологія спілкування

Проблема спілкування в психології. Поняття спілкування. Види спілкування: професійне, ділове і міжособистісне. Етапи, структура та функції спілкування.

Спілкування як обмін інформацією. Бар'єри на шляху інформаційного обміну та способи їх подолання.

Спілкування як сприймання людьми один одного. Фактори формування першого враження про людину. Механізми взаєморозуміння. Точність міжособистісної перцепції як проблема практичної психології.

Міжособистісна атракція. Спілкування як взаємодія.

Діагностика, розвиток та корекція міжособистісних відносин.

Тема 8. Компетентність у спілкуванні

Поняття про компетентність у спілкуванні. Підходи до визначення комунікативних умінь. Головні принципи та правила ефективного спілкування.

Психологічні способи впливу на один на одного в процесі спілкування: зараження, навіювання, наслідування, переконування, маніпуляції.

Вміння слухати, види слухання. Залежність виду слухання від мети спілкування. Нерефлексивне, рефлексивне та емпатійне слухання.

Зворотний зв'язок у спілкуванні. Проблема оціночних та безоціночних суджень про іншу людину. Непряма критика з використанням формули «Я-висловлювання».

Діагностика організаційно-комунікативних вмінь людини. Методики виявлення рівня комунікативної толерантності, емпатії та емоційного інтелекту. Методи розвитку умінь спілкування та підвищення компетенції у спілкуванні.

Тема 9. Психологічний аналіз конфлікту

Поняття про конфлікт та конфліктні ситуації. Джерела конфлікту. Види конфліктів. Аналіз основних елементів конфлікту. Конфліктна проблема. Учасники конфлікту. Конфліктні інтереси. Позиція учасника конфлікту. Динаміка конфлікту. Фази конфлікту.

Стилі поведінки у конфліктній ситуації. Конкуренція. Ухилення. Компроміс. Пристосування. Співпраця.

Практичні аспекти діагностики та управління конфліктами в діловій та особистій сферах життя людини.

Тема 10. Збереження і відновлення психічного здоров'я людини

Феномен психічного та психологічного здоров'я. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. Чинники суб'єктивного благополуччя особистості. Ресурсний підхід до забезпечення підтримки й оновлення психологічного здоров'я. Форми психологічної допомоги та самодопомоги. Перша психологічна допомога людині, яка потребує її внаслідок стресової або кризової події.

Зв'язок між фізичним, соціальним та психічним здоров'ям людини. Вчення про стрес та життєстійкість особистості. Механізми розвитку стресу. Профілактика психічного стресу та корекція його наслідків. Стрес на роботі, стратегії його попередження та подолання. Типи копінг-стратегій. Булінг та мобінг на робочому місці як джерело психологічної травматизації людини.

Проблема емоційного вигорання працівників. Діагностика, профілактика та корекція професійних деформацій особистості в процесі здійснення трудової діяльності.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний план навчальної дисципліни «Практична психологія» для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. «Практична психологія особистості»					
Тема 1. «Психологія як наука та практика» Лекція 1 Питання: 1. Предмет та завдання психології. 3. Національна система соціально-психологічної служби України. 2. Психологічне забезпечення професійної діяльності.	2	Семінарське заняття 1 «Психологія як наука та практика» Питання: 1. Предмет та завдання психології. 3. Національна система соціально-психологічної служби України. 2. Психологічне забезпечення професійної діяльності. 4. Методи психології.	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Історія становлення практичної психології. 2. Етичні принципи діяльності практичного психолога. 3. Методи активного психологічного впливу. 4. Психологічна допомога людини. 5. Коучинг як вид психологічної допомоги. 6. Практичне значення психології	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
4. Методи психології.				для професії. Підготуватися до дискусії на тему «У чому виявляється психологічна культура людини?» Виконання завдань за вибором.	
Тема 2. «Пізнавальні психічні процеси» Лекція 2 Питання: 1. Види уваги та засоби привертання уваги. 2. Умови продуктивності довільного запам'ятовування інформації. 3. Мислення як процес визначення та розв'язання професійних завдань. 4. Творча уява та креативно-	2	Семінарське заняття 2 «Пізнавальні психічні процеси» Питання: 1. Види уваги та засоби привертання уваги. 2. Умови продуктивності довільного запам'ятовування інформації. 3. Мислення як процес визначення та розв'язання професійних завдань. 4. Творча уява та креативно-	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Вищі психічні функції як система взаємопов'язаних довільних пізнавальних процесів. 2. Роль попереднього досвіду в сприйманні інформації. 3. Розвиток творчого мислення та уяви в процесі діяльності. 4. Неуважність та її різновиди. Виконання практичного завдання № 1: «Когнітивний аналіз реклами».	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
інноваційний потенціал працівників. 5. Діагностика пізнавальних психічних процесів з метою відбору кадрів до професійної діяльності.		інноваційний потенціал працівників. 5. Діагностика пізнавальних психічних процесів з метою відбору кадрів до професійної діяльності.		Розв'язання задач з теми за вибором.	
Тема 3. «Емоційно-вольова сфера людини» Лекція 3 Питання: 1. Функції емоційної сфери людини. 2. Види емоцій, почуттів, психічних станів людини. 3. Характеристика волі. 4. Вольові якості особистості.	2	Семінарське заняття 3 «Емоційно-вольова сфера людини» Питання: 1. Функції емоційної сфери людини. 2. Види емоцій, почуттів, психічних станів людини. 3. Характеристика волі. 4. Вольові якості особистості.	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Емоції і потреби людини. 2. Використання методу спостереження для оцінки емоційного стану людини. 3. Екстерналний та інтерналний локус контролю та його вплив на поведінку людини. 4. Виховання волі. Виконання практичного завдання № 2: «Дослідження емоцій людини в процесі роботи».	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
				Опанування на засадах неформальної освіти ДК «Психологія стресу та способи боротьби з ним» на платформі Prometheus: https://courses.prometheus.org.ua/courses/KUBG/Psy101/2014_T1/about	
Тема 4. «Індивідуально-психологічні властивості» Лекція 4 Питання: 1. Спрямованість особистості. 2. Темперамент. 3. Характер. 4. Задатки та здібності. 5. Діагностика індивідуальних особливостей особистості.	2	Семінарське заняття 4 «Індивідуально-психологічні властивості» Питання: 1. Спрямованість особистості. 2. Темперамент. 3. Характер. 4. Задатки та здібності. 5. Діагностика індивідуальних особливостей особистості.	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Задатки та здібності до професійної діяльності в сфері менеджменту. 2. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей. 3. Акцентуації характеру. Виконання практичного завдання № 3: «Складання психологічної характеристики людини».	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
				Розв'язання задач з теми за вибором.	
Тема 5. «Психологія діяльності» Питання: 1. Проблема діяльності та її структури в психології. 2. Формування вмінь і навичок 3. Мотивація діяльності. 4. Види діяльності. 5. Діагностика мотиваційної сфери, інтересів та професійної спрямованості особистості.	–	Семінарське заняття 5 «Психологія діяльності» Питання: 1. Проблема діяльності та її структури в психології. 2. Формування вмінь і навичок 3. Мотивація діяльності. 4. Види діяльності. 5. Діагностика мотиваційної сфери, інтересів та професійної спрямованості особистості. ПМР 1	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Очікування та рівень домагань особистості. 2. Загальна схема організації професійного відбору кадрів. 3. Методики виявлення професійної спрямованості людини та трудової мотивації Дж. Холланда, Є. О. Клімова. Виконання практичного завдання № 4: «Психологічний аналіз майбутньої професійної діяльності». Розв'язання задач з теми за вибором.	7

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 2. «Практична соціальна психологія»					
Тема 6. «Психологія групи» Лекція 5 Питання: 1. Поняття групи, види груп. 2. Аналіз взаємовідносин у малій групі. 3. Соціально-психологічний клімат груп, напрями його оптимізації. 4. Етапи розвитку групи. 5. Діагностика психологічних характеристик соціальних груп та міжгрупових взаємин.	2	Семінарське заняття 6 «Психологія групи» Питання: 1. Поняття групи, види груп. 2. Аналіз взаємовідносин у малій групі. 3. Соціально-психологічний клімат груп, напрями його оптимізації. 4. Етапи розвитку групи. 5. Діагностика психологічних характеристик соціальних груп та міжгрупових взаємин.	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Рольова структура групі. 2. Особливості прийняття групових рішень в управлінні. 3. Явища конформізму. 4. Соціометричний метод у діагностиці міжособистісних стосунків у групах. 5. Психологічна принципи керівництва групою для підтримання її згуртованості та керованості. Виконання завдань з теми за вибором.	5
Тема 7. «Психологія спілкування»	2	Семінарське заняття 7 «Психологія спілкування»	2	Підготовка доповіді або презентації за темою:	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Лекція 6</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, сутність, функції та етапи спілкування. 2. Види спілкування. 3. Фактори формування першого враження про людину 4. Механізми взаєморозуміння людьми один одного. 5. Діагностика, розвиток та корекція міжособистісних відносин. 		<p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, сутність, функції та етапи спілкування. 2. Види спілкування. 3. Фактори формування першого враження про людину 4. Механізми взаєморозуміння людьми один одного. 5. Діагностика, розвиток та корекція міжособистісних відносин. 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні способи впливу в процесі спілкування. 2. Ефекти соціальної перцепції. 3. Спілкування як взаємодія. 4. Експериментальні дослідження атракції та її роль у спілкуванні. 5. Взаємовідносини суб'єктів у бізнесі: конкуренція і партнерство, довіра і недовіра. 6. Психодіагностика експресивної поведінки партнерів по спілкуванню. <p>Виконання завдань з теми за вибором.</p>	
<p>Тема 8. «Комунікативна компетентність»</p> <p>Лекція 7</p> <p>Питання:</p>	2	<p>Семінарське заняття 8</p> <p>«Комунікативна компетентність»</p> <p>Питання:</p>	2	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підходи до визначення компетентності у спілкуванні та 	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>1. Головні принципи та правила компетентного спілкування.</p> <p>2. Вміння слухати, види слухання.</p> <p>3. Ефективний зворотній зв'язок.</p> <p>4. Психологічні методи впливу.</p> <p>5. Методики виявлення рівня комунікативної толерантності, емпатії та емоційного інтелекту людини.</p>		<p>1. Головні принципи та правила компетентного спілкування.</p> <p>2. Вміння слухати, види слухання.</p> <p>3. Ефективний зворотній зв'язок.</p> <p>4. Психологічні методи впливу.</p> <p>5. Методики виявлення рівня комунікативної толерантності, емпатії та емоційного інтелекту людини.</p>		<p>технологій її формування.</p> <p>2. Залежність виду слухання від мети спілкування.</p> <p>4. Маніпуляції у спілкуванні як вид психологічного впливу.</p> <p>5. Прийоми встановлення контакту та зняття емоційної напруги під час спілкування.</p> <p>Виконання практичного завдання № 5: «Надання безоціночного зворотного зв'язку».</p>	
<p>Тема 9. «Психологічний аналіз конфліктів»</p> <p>Лекція 8</p> <p>Питання:</p> <p>1. Поняття про конфлікти та</p>	2	<p>Семінарське заняття 9</p> <p>«Психологічний аналіз конфліктів»</p> <p>Питання:</p> <p>1. Поняття про конфлікти та</p>	2	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою:</p> <p>1. Джерела конфлікту в сфері управління.</p> <p>2. Психологічні елементи аналізу</p>	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>конфлікті ситуації</p> <p>2. Елементи аналізу конфлікту.</p> <p>3. Психологічні класифікації видів конфлікту.</p> <p>4. Стилі конфліктної поведінки людини.</p> <p>5. Практичні аспекти діагностики та управління конфліктами в діловій та особистій сферах життя людини.</p>		<p>конфлікті ситуації</p> <p>2. Елементи аналізу конфлікту.</p> <p>3. Психологічні класифікації видів конфлікту.</p> <p>4. Стилі конфліктної поведінки людини.</p> <p>5. Практичні аспекти діагностики та управління конфліктами в діловій та особистій сферах життя людини.</p>		<p>конфліктів.</p> <p>3. Динаміка конфлікту.</p> <p>4. Діагностика стилю конфліктної поведінки людини.</p> <p>5. Медіація як спосіб мирного врегулювання конфліктів.</p> <p>Виконання практичного завдання № 6: «Аналіз конфліктної ситуації».</p> <p>Виконання завдань з теми за вибором.</p>	
<p>Тема 10. «Збереження і відновлення психічного здоров'я людини»</p> <p>Питання:</p> <p>1. Поняття про психічне здоров'я та його критерії.</p> <p>2. Ресурсний підхід до</p>	–	<p>Семінарське заняття 10 «Збереження і відновлення психічного здоров'я людини»</p> <p>Питання:</p> <p>1. Поняття про психічне здоров'я та його критерії.</p> <p>2. Ресурсний підхід до</p>	2	<p>Підготовка доповіді або презентації за темою:</p> <p>1. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року.</p> <p>2. Перша психологічна допомога</p>	7

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>забезпечення підтримки й оновлення психологічного здоров'я.</p> <p>3. Засобами збереження та відновлення психічного здоров'я.</p> <p>4. Стрес на роботі, стратегії його попередження та подолання.</p> <p>5. Проблема емоційного вигорання працівників.</p>		<p>забезпечення підтримки й оновлення психологічного здоров'я.</p> <p>3. Засобами збереження та відновлення психічного здоров'я.</p> <p>4. Стрес на роботі, стратегії його попередження та подолання.</p> <p>5. Проблема емоційного вигорання працівників.</p> <p style="text-align: center;">ПМР 2</p>		<p>особистості, що постраждала стресової події.</p> <p>3. Вчення про стрес та життєстійкість особистості.</p> <p>4. Типи копінг-стратегій для подолання стресу.</p> <p>5. Проблема булінгу та мобінгу на робочому місці.</p> <p>6. Діагностика та профілактика професійних деформацій особистості.</p> <p>Виконання завдань з теми за вибором.</p> <p>Опанування на засадах неформальної освіти курсом «Життєстійкість молоді в умовах кризу»: Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus.</p>	

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
				https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3/course/	
	16		20		54

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекцій) та питання теми (лекцій)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. «Практична психологія особистості»					
Тема 1. «Психологія як наука та практика» Лекція 1 Питання: 1. Предмет та завдання психології. 3. Національна система соціально-психологічної служби України. 2. Психологічне забезпечення професійної діяльності. 4. Методи психології.	2	Тема 1. «Психологія як наука та практика» Питання: 1. Предмет та завдання психології. 3. Національна система соціально-психологічної служби України. 2. Психологічне забезпечення професійної діяльності. 4. Методи психології.		Підготовка доповіді або презентації за темою: 3. Історія становлення практичної психології. 4. Етичні принципи діяльності практичного психолога. 3. Методи активного психологічного впливу. 4. Психологічна допомога людини. 5. Коучинг як вид психологічної допомоги. 6. Практичне значення психології для професій. Підготуватися до дискусії на тему	7

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
				«У чому виявляється психологічна культура людини?» Виконання завдань за вибором.	
Тема 2. «Пізнавальні психічні процеси» Питання: 1. Види уваги та засоби привертання уваги. 2. Умови продуктивності довільного запам'ятування інформації. 3. Мислення як процес визначення та розв'язання професійних завдань. 4. Творча уява та креативно-інноваційний потенціал працівників. 5. Діагностика пізнавальних	2	Тема 2. «Пізнавальні психічні процеси» Питання: 1. Види уваги та засоби привертання уваги. 2. Умови продуктивності довільного запам'ятування інформації. 3. Мислення як процес визначення та розв'язання професійних завдань. 4. Творча уява та креативно-інноваційний потенціал працівників.	7	Підготовка доповіді або презентації за темою: 5. Вищі психічні функції як система взаємопов'язаних довільних пізнавальних процесів. 6. Роль попереднього досвіду в сприйманні інформації. 7. Розвиток творчого мислення та уяви в процесі діяльності. 8. Неуважність та її різновиди. Виконання практичного завдання № 1: «Когнітивний аналіз реклами». Розв'язання задач з теми за вибором.	

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
психічних процесів з метою відбору кадрів до професійної діяльності.		5. Діагностика пізнавальних психічних процесів з метою відбору кадрів до професійної діяльності.			
Тема 3. «Емоційно-вольова сфера людини» Питання: 1. Функції емоційної сфери людини. 2. Види емоцій, почуттів, психічних станів людини. 3. Характеристика волі. 4. Вольові якості особистості.		Тема 3. «Емоційно-вольова сфера людини» Питання: 1. Функції емоційної сфери людини. 2. Види емоцій, почуттів, психічних станів людини. 3. Характеристика волі. 4. Вольові якості особистості.		Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Емоції і потреби людини. 2. Використання методу спостереження для оцінки емоційного стану людини. 3. Екстернальний та інтернальний локус контролю та його вплив на поведінку людини. 4. Виховання волі. Виконання практичного завдання № 2: «Дослідження емоцій людини в процесі роботи». Опанування на засадах	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
				неформальної освіти он-лайн курсом «Психологія стресу та способи боротьби з ним» на платформі Prometheus: https://prometheus.org.ua/course/courses-v1:KUBG+Psy101+2014_T1	
Тема 4. «Індивідуально-психологічні властивості» Лекція 2 Питання: 1. Спрямованість особистості. 2. Темперамент. 3. Характер. 4. Задатки та здібності. 5. Діагностика індивідуальних особливостей особистості.	2	Тема 4. «Індивідуально-психологічні властивості» Питання: 1. Спрямованість особистості. 2. Темперамент. 3. Характер. 4. Задатки та здібності. 5. Діагностика індивідуальних особливостей особистості.		Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Задатки та здібності до професійної діяльності в сфері менеджменту. 2. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей. 3. Акцентуації характеру. Виконання практичного завдання № 3: «Складання психологічної характеристики людини». Розв'язання задач з теми за вибором.	7

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>Тема 5. «Психологія діяльності»</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема діяльності та її структури в психології. 2. Формування вмінь і навичок 3. Мотивація діяльності. 4. Види діяльності. 5. Діагностика мотиваційної сфери, інтересів та професійної спрямованості особистості. 		<p>Тема 5. «Психологія діяльності»</p> <p>Питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема діяльності та її структури в психології. 2. Формування вмінь і навичок 3. Мотивація діяльності. 4. Види діяльності. 5. Діагностика мотиваційної сфери, інтересів та професійної спрямованості особистості. <p style="text-align: center;">ПМР 1</p>		<p>Підготовка доповіді або презентації за темою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Очікування та рівень домагань особистості. 2. Загальна схема організації професійного відбору кадрів. 3. Методики виявлення професійної спрямованості людини та трудової мотивації Дж. Холланда, Є. О. Климова. <p>Виконання практичного завдання № 4: «Психологічний аналіз майбутньої професійної діяльності». Розв'язання задач з теми за вибором.</p>	9

Модуль 2. «Практична соціальна психологія»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 6. «Психологія групи» Лекція 3 Питання: 1. Поняття групи, види груп. 2. Аналіз взаємовідносин у малій групі. 3. Соціально-психологічний клімат груп, напрями його оптимізації. 4. Етапи розвитку групи. 5. Діагностика психологічних характеристик соціальних груп та міжгрупових взаємин.	2	Тема 6. «Психологія групи» Питання: 1. Поняття групи, види груп. 2. Аналіз взаємовідносин у малій групі. 3. Соціально-психологічний клімат груп, напрями його оптимізації. 4. Етапи розвитку групи. 5. Діагностика психологічних характеристик соціальних груп та міжгрупових взаємин.		Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Рольова структура групі. 2. Особливості прийняття групових рішень в управлінні. 3. Явища конформізму. 4. Соціометричний метод у діагностиці міжособистісних стосунків у групах. 5. Психологічна принципи керівництва групою для підтримання її згуртованості та керованості. Виконання завдань з теми за вибором.	7
Тема 7. «Психологія спілкування» Питання:		Тема 7. «Психологія спілкування» Питання:		Підготовка доповіді або презентації за темою:	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
1. Поняття, сутність, функції та етапи спілкування. 2. Види спілкування. 3. Фактори формування першого враження про людину 4. Механізми взаєморозуміння людьми один одного. 5. Діагностика, розвиток та корекція міжособистісних відносин.		1. Поняття, сутність, функції та етапи спілкування. 2. Види спілкування. 3. Фактори формування першого враження про людину 4. Механізми взаєморозуміння людьми один одного. 5. Діагностика, розвиток та корекція міжособистісних відносин.		1. Психологічні способи впливу в процесі спілкування. 2. Ефекти соціальної перцепції. 3. Спілкування як взаємодія. 4. Експериментальні дослідження атракції та її роль у спілкуванні. 5. Взаємовідносини суб'єктів у бізнесі: конкуренція і партнерство, довіра і недовіра. 6. Психодіагностика експресивної поведінки партнерів по спілкуванню. Виконання завдань з теми за вибором.	
Тема 8. «Комунікативна компетентність» Лекція 7 Питання:		Тема 8. «Комунікативна компетентність» Питання: 1. Головні принципи та	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Підходи до визначення компетентності у спілкуванні та	7

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
<p>1. Головні принципи та правила компетентного спілкування.</p> <p>2. Вміння слухати, види слухання.</p> <p>3. Ефективний зворотній зв'язок.</p> <p>4. Психологічні методи впливу.</p> <p>5. Методики виявлення рівня комунікативної толерантності, емпатії та емоційного інтелекту людини.</p>		<p>правила компетентного спілкування.</p> <p>2. Вміння слухати, види слухання.</p> <p>3. Ефективний зворотній зв'язок.</p> <p>4. Психологічні методи впливу.</p> <p>5. Методики виявлення рівня комунікативної толерантності, емпатії та емоційного інтелекту людини.</p>		<p>технологій її формування.</p> <p>2. Залежність виду слухання від мети спілкування.</p> <p>4. Маніпуляції у спілкуванні як вид психологічного впливу.</p> <p>5. Прийоми встановлення контакту та зняття емоційної напруги під час спілкування.</p> <p>Виконання практичного завдання № 5: «Надання безоціночного зворотного зв'язку».</p>	
<p>Тема 9. «Психологічний аналіз конфліктів»</p> <p>Лекція 8</p> <p>Питання:</p> <p>1. Поняття про конфлікти та</p>		<p>Семінарське заняття 9 «Психологічний аналіз конфліктів»</p> <p>Питання:</p> <p>1. Поняття про конфлікти</p>		<p>Підготовка доповіді або презентації за темою:</p> <p>1. Джерела конфлікту в сфері управління.</p> <p>2. Психологічні елементи аналізу</p>	9

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
конфлікті ситуації 2. Елементи аналізу конфлікту. 3. Психологічні класифікації видів конфлікту. 4. Стилі конфліктної поведінки людини. 5. Практичні аспекти діагностики та управління конфліктами в діловій та особистій сферах життя людини.		та конфлікті ситуації 2. Елементи аналізу конфлікту. 3. Психологічні класифікації видів конфлікту. 4. Стилі конфліктної поведінки людини. 5. Практичні аспекти діагностики та управління конфліктами в діловій та особистій сферах життя людини.		конфліктів. 3. Динаміка конфлікту. 4. Діагностика стилю конфліктної поведінки людини. 5. Медіація як спосіб мирного врегулювання конфліктів. Виконання практичного завдання № 6: «Аналіз конфліктної ситуації». Виконання завдань з теми за вибором.	
Тема 10. «Збереження і відновлення психічного здоров'я людини» Питання: 1. Поняття про психічне здоров'я та його критерії.	–	Тема 10. «Збереження і відновлення психічного здоров'я людини» Питання: 1. Поняття про психічне здоров'я та його критерії.	2	Підготовка доповіді або презентації за темою: 1. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. 2. Перша психологічна допомога	7

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
2. Ресурсний підхід до забезпечення підтримки й оновлення психологічного здоров'я. 3. Засобами збереження та відновлення психічного здоров'я. 4. Стрес на роботі, стратегії його попередження та подолання. 5. Проблема емоційного вигорання працівників.		2. Ресурсний підхід до забезпечення підтримки й оновлення психологічного здоров'я. 3. Засобами збереження та відновлення психічного здоров'я. 4. Стрес на роботі, стратегії його попередження та подолання. 5. Проблема емоційного вигорання працівників.		особистості, що постраждала стресової події. 3. Вчення про стрес та життєстійкість особистості. 4. Типи копінг-стратегій для подолання стресу. 5. Проблема булінгу та мобінгу на робочому місці. 6. Діагностика та профілактика професійних деформацій особистості. Виконання завдань з теми за вибором. Опанування на засадах неформальної освіти курсом «Життєстійкість молоді в умовах кризу»: Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. https://courses.prometheus.org.ua/cours	

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
				es/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3/course/	
	6		6	78	

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (9 балів); захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (9 балів); захист виконаних практичних завдань (5 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Таблиця 5.2. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Батлер-Боудон Т. Психологія. 50 видатних книг. Ваш путівник найважливішими роботами про мозок, особистість і людську природу / Том Батлер-Боудон; пер. з англ. Т. Микитюк. Київ: Форс Україна, 2023. 512 с.
2. Власенко І.А., Фурман В.В., Рева О.М., Канюка І.О. Психологічне здоров'я студентської молоді. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 224 с.
3. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я особистості під час війни: як його зберегти та підтримати : Метод. рекомендації. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2022. 52 с.
4. Клейнман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше! : [пер. с англ.]. Харків : Книжковий клуб, 2021. 240 с.
5. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1018-2017-%D1%80>
6. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
7. Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ: Центр учебової літ., 2021. 272 с.
8. Москалець В.П. Загальна психологія: підручник. Київ : Ліра, 2020. 564 с.
9. Практична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. М. С. Корольчук, В. М. Корольчук, Г. М. Ржевський та ін. Київ : Кийв. нац. торг.-екон. ун. т, 2014. 728 с.
- 10.Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання та протидії мобінгу (цькуванню) / Прийняття від 16.11.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20#Text>
- 11.Про методичні рекомендації "Перша психологічна допомога. Алгоритм дій". Лист МОН України від 04.04.2022 № 1/3872-22 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vl387729-22#Text>
- 12.Робочий зошит з психології: методичний посібник / Укладачі: Бутузова Л., Дмитрієва С., Максимець С. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 136 с.

Додаткові

1. Гончаренко Я., Діденко М., Карамушка Т. та ін. Робота-турбота: Як

зберегти ментальне здоров'я працівників. Поради для роботодавців / за заг. ред. М. Діденко. Київ : ГО «Точка опори ЮА», 2023. 64 с.

2. Книга настроїв: Як я приборкала негативні емоції та повернула собі радість життя / Лорен Мартін; пер. з англ. Альона Крупка. Київ: Yakaboo Publishing, 2023. 256 с.

3. Кокун О. М., Мельничук Т. І. Резилієнс-довідник: практичний посібник. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. 2023. 25 с.

4. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. Л. М. Карамушка, О. В. Креденцер, К. В. Терещенко, В. І. Лагодзінська, В. М. Івкін, О. С. Ковальчук ; за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.

5. Методики психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах війни : практ. посіб. / В. Г. Панок; В. В. Рибалка, С. К. Шандрук та ін.; за наук. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2023. 212 с.

6. Тодорова І. С. Психологія споживання у вимірах суб'єктно-вчинкового підходу. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. № 1 (22). Київ, 2021. С. 119-132.

7. Щасливе життя. Уроки найдовшого у світі дослідження щастя / пер. з англ. Марія Хандога. Київ: Лабораторія, 2023. 328 с.

8. Todorova I. S. Psychology: textbook for the students of the higher educational establishments with the English language of instruction. Poltava: PUET, 2016.

Електронні ресурси

1. Актуальні проблеми охорони психічного здоров'я українського народу у воєнний і повоєнний час: Матеріали методологічного семінару НАПН України 16 листопада 2023 року: Зб. матеріалів // За ред. В.Г. Панка. Київ: Педагогічна думка, 2023. 405 с. (електронне видання) https://lib.iitta.gov.ua/738128/1/1_%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%99%D0%98%D0%9A_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%80.pdf

2. Безпечность освітнього середовища для психічного здоров'я здобувачів вищої освіти : рекомендації щодо забезпечення / підготувала Тодорова І.С. Полтава : ПУЕТ, 2023. 53 с.

<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13553>

3. Діалог та медіація: Шлях до порозуміння. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL :

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+MEDIATE101+2020_T1

4. Життєстійкість молоді в умовах криз: Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+RESILIENCE101+2022_T3/course/

5. Мілютіна К. Л. Баланс в умовах невизначеності : робочий зошит для самодопомоги / Мілютіна Катерина Леонідівна ГО «МНГ», 2022. 92 с. / Online-видання. DOI: <https://doi.org/10.56287/95240-8-0>

6. Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:MON+AB101+2019_T2

7. Психологія стресу та способи боротьби з ним. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus:

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KUBG+Psy101+2014_T1

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

2. Дистанційний курс «Практична психологія», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

3. Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.